

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نباشد تن من مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم

بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Ideological

مسایل ایدئولوژیک

الحاج داکتر امین الدین «سعیدی – سعید افغانی»
۱۷ جولای ۲۰۱۵

در وقت دادن زکات چه باید گفت !

علماء در مورد آداب پرداخت زکات پنج نقطه بی نهایت مهم و تربیتی را به شرح ذیل فورمولبندی نموده اند: زکات دهنده باید در فهم این نکات امور زکاتی خویش را انجام دهد:

- اخلاص.

- زکات در جایی که به مصرف رسانیده شود که بیشتر موجب رضای پروردگار قرار گیرد.

- بر کسی که زکات به او می دهد، منت نگذارد.

- کوشش کنید تا تأدیه زکات با طیب نفس و خوشی صورت گیرد .

- تأدیه زکات مخفیانه و تا حد امکان سری صورت گیرد ، مگر در جایی که دادن علنی آن موجب تشویق دیگران شود و بدگمانی مردم را نیز برطرف کند.

بناء حکم و دستور اسلامی همین که مسلمان باید در قدم نخست کوشش نماید تا پول زکات را فقط به اشخاص مستحقین آن توزیع نماید و اگر کسی زکات خود را به غیر گروه مستحقین تأدیه نماید او بری الذمه نخواهد شد.

هكذا در رهنمود های اسلامی آمده است که در هنگام تأدیه زکات نباید به جانب مقابل بگوید که این مبلغ از پول زکات است که به شما می دهم، و یا هر عبارت دیگری که به نحوی به مستحق خبر دهید که او زکات می گیرد نه صدقه یا چیز دیگری..

زیرا این امر به شکلی از اشکال نوعی از منت تعبیر می گردد و پروردگار با عظمت ما می فرماید :

« يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تُبْطِلُوا صَدَقَاتِكُمْ بِالْمَنِّ وَالْأَذَى » (سوره بقره ۲۶۴). یعنی: ای کسانی که ایمان آورده‌اید! صدقه های خود را با منت و آزار، باطل نسازید.

پس کفایت در حینی که پول را به جانب مقابل تحویل می دهد، ضرورتی به گفتن سخن و ظاهر نمائی در کار نیست، ولی اگر طرف گیرنده خواستار معلومات در اعطای مبلغ متذکره باشد می توانید توضیحات متواضعانه ارائه فرمایید . ولی اگر می دانید که جانب مقابل (شخص مستحق) از گرفتن پول زکات خرسند نیست، بهتر است ابتداء به او متذکر شوید که این مبلغ از پول زکات می باشد .

امام نووی رحمة الله می فرماید :

«هرگاه مالک یا غیر او زکات را به مستحق پرداخت کرد ولی نگفت که آن زکات است و اصلاً هیچ سخنی نگوید، کار او صحیح بوده و زکاتش درست است، و این مذهب صحیحی است که جمهور علماء بر آن هستند». (المجموع) (۶ / ۲۳۳) .

و ابن قدامه رحمة الله می گوید: «هرگاه زکات به شخص فقیری داده شد، احتیاجی نیست تا به او اعلام شود که آن مبلغ زکات بوده است، امام حسن بصری گفته: آیا تو می خواهی وی را حقیر کنی؟! پس به او اعلام مکن». حتی علمای مذهب مالکی، خبر دادن به شخص مستحق که گویا این مبلغ از پول زکات است، را مکروه می دانند، و این نظریه ظاهر قول امام احمد و امام شافعی نیز می باشد.

ولی طوری که در فوق تذکر دادیم در صورتی که مالک زکات بداند که شخصی مستحق معمولاً زکات را قبول نمی کند، یعنی هرگاه فرد مستحق بداند که به او زکات می دهند او آن را قبول نمی کند، در اینحالت واجب است تا به وی گفته شود که مبلغ هذا از پول زکات می باشد، سپس اگر شخصی مستحق خواست آن را می پذیرد و گرنه آن را رد می کند.

شیخ ابن عثیمین رحمة الله در مورد دادن زکات بدون اعلام آن به مستحق می فرماید: «اگر فرد مستحق معمولاً عادت داشته که پول زکات را قبول می کند، در اینحالت ایرادی ندارد که زکات را به آن مستحق داد بدون آن که به وی اعلام شود که زکات است، ولی اگر مستحق جزو کسانی باشد که معمولاً زکات را نمی پذیرد: در اینحالت واجب است به وی اعلام شود، تا برایش روشن گردد که (چه چیزی را می گیرد) و اگر خواست قبول می کند و یا رد می کند». (مجموع فتاوی الشیخ العثیمین (۱۸ / السؤال رقم ۲۲۹) .

پایان

تتبع ونگارش :

الحاج داکتر امین الدین «سعیدی - سعید افغانی»

مدیر مطالعات ستراتیژیک افغان و مسؤول مرکز کلتوری دحقوق لاره-جرمنی